

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рисунок

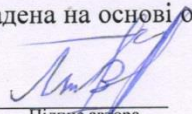
Назва дисципліни

Галузь знань 02 – Культура і мистецтво
Спеціальність – 022 Дизайн
Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський
Освітньо-професійна програма – Дизайн
Обсяг дисципліни – 16 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОЗП.06.
Мова навчання – українська
Статус дисципліни: обов'язкова (цикл загальної підготовки)
Факультет – Технологій і дизайну
Кафедра – Рисунку та проектної графіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Аудиторні заняття						Курсовий проєкт	Курсова робота	Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота, у т.ч. ІРС				
Д	1	1	4	51		51				69			+
Д	1	2	3	54		54				36			+
Д	2	3	5	68		68				82			+
Д	2	4	5	54		54				96			+
Разом ДФН			17	227		227				253			4

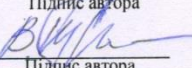
Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Дизайн» за спеціальністю 022 «Дизайн»

Програма складена

Підпис автора

Владислав ЛИТВИНЕНКО

Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора

Підпис автора

Віктор ТРАЧУК

Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора

Схвалена на засіданні кафедри Рисунку та проектної графіки

Протокол №1 від 29.09.2023 р. Зав. кафедри

Ігор КОВТУН
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету технологій та дизайну

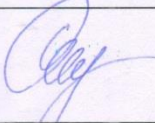
Голова вченої ради факультету

Підпис

Тетяна ІВАНІШЕНА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОПП «Дизайн» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	Технологій і дизайну		Оксана СТРИЖОВА

3 Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Рисунок» є обов'язковою складовою загальної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійними програмами в межах спеціальності 022 «Дизайн».

В дисципліні вивчаються основні теоретичні та практичні методи створення реалістичного рисунку при проєктуванні дизайн-об'єктів. Виконання завдань, передбачених лабораторними роботами, дозволяє набутти уміння створювати зображення предметного середовища в перспективі та об'ємі за допомогою ліній, тону, фактури та початкові навички грамотної побудови взаємозв'язків між різними елементами рисунку, підсилення його виразності різними засобами і прийомами, а також формування навичок самостійної творчої чи дослідницької роботи.

Пререквізити – пластична анатомія, основи композиції

Кореквізити – пластична анатомія, живопис, навчальна практика, проєктна графіка.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності.

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями);

програмні результати навчання.

- застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях;
- усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні;
- створювати об'єкти дизайну засобами проєктно-графічного моделювання.
- відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну;
- розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

Мета дисципліни. Формування та розвиток творчих здібностей здобувача, набуття ним умінь і практичних навичок виконання рисунків, необхідних в роботі дизайнера інтер'єру, одягу, дизайнера-графіка.

Предмет дисципліни. Вивчення основних теоретичних та практичних прийомів виконання реалістичних зображень за допомогою лінії та тону.

Завдання дисципліни:

- вивчення основних способів побудови реалістичного зображення;
- вивчення способів і прийомів побудови зображення за принципом «від загального до деталі»;
- вивчення зв'язку між естетичними особливостями натури та її зображень в перспективі за допомогою лінії, тону та фактури;
- підготовка здобувачів до виконання дипломних проєктів та проєктних завдань у професійній діяльності.

Результати навчання. Під час вивчення дисципліни студент навчається системному підходу до аналізу поставленої проблеми, набуває навичок користування науковою літературою, можливості узагальнювати отримані результати та робити правильні висновки щодо доцільності використання тих чи інших методів побудови рисунку. За умов успішного опанування навчального матеріалу студент має володіти навичками замальовки дизайн-об'єктів, фігур людей різного віку та статі в різних ракурсах, з збереженням пропорцій.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:	
	Денна форма	
	Лабораторні роботи	СРС
	<i>Перший семестр</i>	
Розділ 1 Натюрморт із геометричних тіл	18	24
Розділ 2. Натюрморт із предметів побуту і праці	33	45
Разом:	51	69
	<i>Другий семестр</i>	
Розділ 3. Натюрморт з архітектурними деталями	30	20
Розділ 4. Деталі обличчя і голови та антична гіпсова голова узагальненої форми	24	16
Разом:	54	36
	<i>Третій семестр</i>	
Розділ 5. Антична гіпсова голова в ракурсі	18	24
Розділ 6. Антична гіпсова фігура	50	58
Разом:	68	82
	<i>Четвертий семестр</i>	
Розділ 7. Деталі фігури людини	12	20
Розділ 8. Голова людини з плечовим поясом (жива натура)	9	15
Розділ 9. Фігура людини в легкому одязі (жива натура)	33	61
Разом:	54	96
Усього:	227	253

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лабораторних занять

Перелік лабораторних занять для студентів денної форми навчання

№ п/п	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
<i>Перший семестр</i>		
1	Натюрморт з геометричних тіл прямокутної та циліндричної форми. Лінійна побудова, умовна світлотінь. Літ.: [2], с. 10–25; [3], с. 9–11; [4], с. 12–24	6
2	Складний натюрморт з геометричних тіл. Світлотіньове опрацювання. Літ.: [2], с. 14–34; [3], с. 9–12; [4], с. 10–24	12
3	Натюрморт з предметів побуту та праці, близьких за формою до геометричних тіл. Лінійна побудова, умовна світлотінь. Літ.: [2], с. 35–40; [3], с. 13–20; [4], с. 10–26	12
4	Натюрморт з предметів побуту та праці в інтер'єрі. Літ.: [2], с. 35–40, 45; [4], с. 15–33	21
Разом:		51
<i>Другий семестр</i>		
5	Натюрморт – гіпсова розетка з драперією. Світлотіньове опрацювання. Літ.: [2], с. 45–51; [4], с. 337–378	12
6	Гіпсова архітектурна деталь симетричної форми. Лінійна побудова, умовна світлотінь. Літ.: [2], с. 52–60; [4], с. 35–45	18
7	Гіпсові частини голови людини (ніс, вухо, губи, очі) в ракурсах. Світлотіньове опрацювання. Літ.: [1], с. 30–41; [2], с. 65–70; [3], с. 40–43; [4], с. 46–48	12
8	Антична голова узагальненої форми (Аполлон, Венера, Гермес, Юнона). Моделювання форми тоном. Літ.: [1], с. 30–44; [2], с. 65–70; [3], с. 40–43; [4], с. 49–56	12
Разом:		54
<i>Третій семестр</i>		
9	Рисунок античної гіпсової голови в ракурсі (Лаокоон, Сократ, Да Уцціано). Моделювання форми тоном Літ.: [2], с. 71–76; [4], с. 56–60	12
10	Рисунок з природи голови людини з плечовим поясом. Літ.: [2], с. 81–86; [4], с. 61–65	12
11	Рисунок анатомічної фігури екорше в трьох поворотах. Літ.: [1], с. 51–76; [2], с. 87–90; [4], с. 67–71	24
12	Рисунок гіпсової фігури Геракла в двох поворотах. Літ.: [1], с. 53–78; [2], с. 95–105; [4], с. 69–75	20
Разом:		68
<i>Четвертий семестр</i>		
13	Рисунки кінцівок фігури людини (кисть, стопа) з гіпсових зліпків. Літ.: [1], с. 41–46; [2], с. 94–102; [4], с. 63–68	12
14	Рисунок з природи жіночої або чоловічої голови з плечовим поясом. Літ.: [1], с. 80–86; [2], с. 103–109; [3], с. 45–55; [4], с. 69–77	9
15	Рисунок з природи чоловічої фігури в легкому одязі. Літ.: [1], с. 205–286; [2], с. 120–130; [4], с. 79–110	15
16	Рисунок з природи жіночої фігури в легкому одязі. Літ.: [1], с. 200–281; [2], с. 125–130; [4], с. 80–115	18
Разом:		54

Для набуття професійних здатностей і практичних навичок в лабораторних роботах здобувачі виконують завдання, спрямовані на створення рисунків предметно-просторового середовища, гіпсових скульптур, зображень людей різного характеру та складності за допомогою використання художніх матеріалів. Усі рисунки виконуються на аркушах білого або тонованого паперу форматів А1 – А4 традиційними художніми матеріалами.

При вивченні дисципліни здобувач навчається системному підходу до аналізу поставленої проблеми, набуває навичок користування науковою літературою, можливості узагальнювати отримані результати та робити правильні висновки щодо доцільності використання тих чи інших методів по-будови рисунку.

За умови успішного опанування навчального матеріалу здобувач має: володіти навичками рисунку об'єктів з натури та за уявою предметного середовища, портретів, фігур людей різного віку та статі в різних ракурсах з врахуванням пропорцій та індивідуальних особливостей натури.

5.2 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту лабораторних робіт, створенні презентаційних планшетів, банерів, макетів, художніх робіт для представлення на перегляді.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кіл-сть годин
<i>Перший семестр</i>		
1, 2	Підготовка до виконання та захисту лабораторної роботи 1. Підготовка до виконання лабораторної роботи 2	8
3 – 6	Підготовка до захисту лабораторної роботи 2. Підготовка до виконання лабораторної роботи 3	16
7 – 10	Підготовка до захисту лабораторної роботи 3. Підготовка до виконання лабораторної роботи 4	16
11 – 17	Підготовка до захисту лабораторної роботи 4, підготовка до перегляду	29
Разом:		69
<i>Другий семестр</i>		
1 – 4	Підготовка до виконання та захисту лабораторної роботи 5. Підготовка до виконання лабораторної роботи 6	8
5 – 10	Підготовка до захисту лабораторної роботи 6 та до виконання лабораторної роботи 7.	12
11 – 14	Підготовка до захисту лабораторної роботи 7 та до виконання лабораторної роботи 8.	8
15 – 18	Підготовка до захисту лабораторної роботи 8, підготовка до перегляду.	8
Разом:		36
<i>Третій семестр</i>		
1 – 4	Підготовка до виконання та захисту лабораторної роботи 9. Підготовка до виконання лабораторної роботи 10	12
4 – 6	Підготовка до захисту лабораторної роботи 10 та до виконання лабораторної роботи 11.	12
7 – 12	Підготовка до захисту лабораторної роботи 11 та до виконання лабораторної роботи 12.	33
13 – 17	Підготовка до захисту лабораторної роботи 12 та підготовка до перегляду	25
Разом:		82
<i>Четвертий семестр</i>		
1 – 4	Підготовка до виконання та захисту лабораторної роботи 13. Підготовка до виконання лабораторної роботи 14	20
5 – 7	Підготовка до захисту лабораторної роботи 14 та до виконання лабораторної роботи 15	15
8 – 12	Підготовка до захисту лабораторної роботи 15 та до виконання лабораторної роботи 16.	25
13 – 18	Підготовка до захисту лабораторної роботи 16 до семестрового перегляду	36
Разом:		96

Керівництво самостійною роботою здійснює викладач згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні класичних та сучасних технологій рисунку, зокрема: виконання лабораторних робіт (з використанням сучасних інноваційних технологій, технік та матеріалів), самостійної роботи (підготовка до виконання і захисту лабораторних робіт, формування презентаційних планшетів, банерів, художніх робіт) і мають за мету – формування практичних навичок застосування рисунку у художньо-проектній діяльності.

Необхідні інструменти: білий або тонований папір типу «ватман» форматів А1 – А4 та калька відповідного формату, олівці графітні м'якості Н, НВ, В, 2В, 3В; м'які графічні матеріали: вугілля, сангіна, сепія, соус; ластик; розтушовувач для м'яких матеріалів; дизайнерський ніж, малярний скотч.

Використовують спеціальне приладдя: мольберт, рисувальна дошка або планшет. В якості наочного матеріалу також використовуються зразки робіт з рисунку здобувачів спеціальності «Дизайн» попередніх років навчання.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- захист лабораторних робіт;
- перегляд (презентаційних планшетів, банерів, макетів, художніх робіт).

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю, наявність усіх оцінок з кожного виду контролю є обов'язковою. Студент, який не набрав позитивний середньозважений за поточну роботу вважається невстигаючим.

8 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми роботи; якість графічної частини; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення; своєчасний захист лабораторної роботи. У кінці семестру студент має сформувати портфоліо із графічної частини лабораторних робіт і представити їх на перегляді у вигляді презентаційних планшетів, банерів, макетів та художніх робіт.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в лабораторіях кафедри у встановлений викладачем термін з реєстрацією у відповідному журналі кафедри, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Здобувач ґрунтовно, у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується, вміло використовує понятійний апарат; вміє самостійно пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання з рисунку геометричних форм, натюрмортів, інтер'єрів, фігури людини; впевнено обґрунтовує і пояснює свої рішення, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки власних рисунків. При поясненнях допустимі 2–3 несуттєві похибки. Ця оцінка характеризує й якісне виконання рисунків
Добре	Здобувач виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, самостійно і усвідомлено використовує теорію у вирішенні практичних завдань, проте, у рисунках можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо, або оформлення результатів є не достатньо якісним
Задовільно	Здобувач виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне, робить помилки у визначеннях і поясненнях, хаотично і невпевнено виконує основні фахові завдання. Як правило, оцінка «задовільно» виставляється, коли студент здатен далі самостійно продовжити навчання і передбачає повторне вивчення теми чи розділу, або дисципліни загалом
Незадовільно	Оцінка виставляється, коли здобувач не може продовжити навчання і передбачає повторне вивчення студентом дисципліни

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

<i>Перший семестр</i>				
Аудиторна робота				Семестровий контроль, іспит
Лабораторні роботи №:				Підсумковий контрольний захід у вигляді перегляду
1	2	3	4	1
ВК*:				0,4
<i>Другий семестр</i>				
Аудиторна робота				Семестровий контроль, іспит
Лабораторні роботи №:				Підсумковий контрольний захід у вигляді перегляду
5	6	7	8	1
ВК*:				0,4
<i>Третій семестр</i>				
Аудиторна робота				Семестровий контроль, іспит
Лабораторні роботи №:				Підсумковий контрольний захід у вигляді перегляду
9	10	11	12	1
ВК*:				0,4
<i>Четвертий семестр</i>				
Аудиторна робота				Семестровий контроль, іспит
Лабораторні роботи №:				Підсумковий контрольний захід у вигляді перегляду
13	14	15	16	1
ВК*:				0,4

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75–5,00	5	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4	<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Які матеріали використовуються в академічному рисунку?
2. Які види рисунку існують?
3. Який рисунок називають лінійним?
4. Який рисунок називають тональним?
5. Побудова перспективи в натюрморті.
6. Побудова куба в перспективі.
7. Побудова кулі в перспективі.
8. Побудова призми в перспективі.
9. Побудова циліндра в перспективі.
10. Особливості побудови натюрморту із побутових предметів.
11. Побудова предметів побуту.
12. Побудова складок драперії в ракурсі.
13. Побудова світлотіні на драперії.
14. Побудова падаючих тіней в рисунку.
15. Побудова власних тіней в рисунку.
16. Побудова предметів побуту.
17. Побудова в перспективі натюрморту.
18. Особливості лінійно-конструктивного рисунку.
19. Побудова натюрморту з побутових предметів.
20. Світлотіньове опрацювання інтер'єру.
21. Світлотінь в інтер'єрі.
22. Рисунок симетричної гіпсової розетки.
23. Рисунок асиметричного рельєфу.
24. Побудова складок драперій.
25. Особливості узагальнення форми рельєфу та розетки в рисунку.
26. Рисунок доричної капітелі.
27. Рисунок іонічної капітелі.
28. Побудова канелюр на колонні.
29. Особливості узагальнення форми в рисунку архітектурної деталі.
30. Особливості виконання рисунку м'яким матеріалом.
31. Світлотінь на голові людини.
32. Конструктивні схеми побудови голови людини.
33. Побудова ока людини.
34. Побудова носа людини.
35. Побудова губ людини.
36. Побудова вуха людини.
37. Побудова античної голови в фас.
38. Побудова античної голови в профіль.
39. Побудова античної голови в анфас.
40. Побудова античної голови в 3/4.
41. Особливості узагальнення форми в рисунку гіпсової голови.
42. Світлотінь на фігурі людини.
43. Рисунок грудної клітки.
44. Рисунок верхньої кінцівки людини.
45. Рисунок плечевого поясу людини.
46. Рисунок тазового поясу.
47. Світлотінь на фігурі людини.
48. Побудова кисті руки людини.
49. Техніки швидкого рисунку.
50. Особливості конструктивного рисунка фігури людини.
51. Особливості рисунку нижньої кінцівки людини.
52. Моделювання форми тоном в рисунку голови людини.
53. Передача фактури тканини на фігурі.
54. Побудова античної голови в ракурсі.
55. В чому полягає різниця пропорцій чоловічої та жіночої фігур?

10 Методичне забезпечення

Рисунок: методичні рекомендації до лабораторних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» / В. С. Литвиненко, В. А. Трачук. Хмельницький : ХНУ, 2023. 47 с.

Доступ до ресурсу: Модульне середовище для навчання MOODLE.
<https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=6137>

11 Рекомендована література

Основна

1. Готфрід Баммес. Зображення фігури людини : посіб. для художників, викладачів та студентів / Баммес Готфрід. – Берлін : Фольк унд виссен, 2019. – 337 с.
2. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти : навч. посіб. / М. А. Кириченко. – Київ : Вища шк., 2016. – 190 с.
3. Сенін В. Школа рисунку олівцем / В. Сенін, О. Коваль. – Харків : Книжковий клуб, 2016. – 90 с., іл.
4. Туманов І. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання / І. М. Туманов. – Львів : Аверс, 2018. – 496 с.

Додаткова

5. Лукань В. Г. Рисунок : метод. посіб. до навч. курсу. Спеціальність № 8020208 «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво». – Ів.-Франківськ : Плай, 2017. – 112 с.
6. Nicodemi G. V. Come disegnare: natura morta, figura, paesaggio. – Milano, Italia. – 115 s.

12 Інформаційні ресурси

Модульне середовище. Режим доступу: <https://msn.khmnu.edu.ua/enrol/index.php?id=8513>.

РИСУНОК

Тип (статус) дисципліни	Обов'язкова загальної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	Перший–четвертий
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	17
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Денна

Результати навчання студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен вільно, грамотно і професійно використовувати теоретичні знання з системного підходу до створення композиційно довершених моделей за професійним спрямуванням, графічними засобами; планувати послідовність виконання, як тривалих академічних завдань так і короткочасних етюдів; будувати тонові відношення, будувати та моделювати форму в просторі; цілісно сприймати натуру і мислити від загального, підпорядковуючи головному другорядне; рисувати не предмети, а просторове явище, пластичну подію; використовувати виразні властивості матеріалів; демонструвати розвинену творчу уяву; розробляти графічні композиції на основі образного сприйняття та уяви, почуття форми та матеріальності, доцільності і рівноваги у композиції; застосувати професійні навички та володіння різними техніками рисунку; володіти: авторським стилем у художньо-творчій роботі; творчим методом втілення задуму в художньо-образну структуру графічної композиції; вміти аналізувати твори митців; застосовувати базові знання з основ академічного рисунку у подальших дизайнерських розробках.

Зміст навчальної дисципліни. Академічний рисунок натюрморту з геометричних фігур. Гіпсова архітектурна деталь симетричної та асиметричної форми. Рисунок натюрморту в інтер'єрі за зібраними з натури матеріалами. Рисунок голови людини з гіпсових зразків та з живої натури. Рисунок екорше фігури людини в трьох поворотах. Рисунок оголеної фігури людини з гіпсових моделей та з живої натури. Рисунок одягнутої фігури людини та багатофігурної постановки. Рисунок з натури складного інтер'єру з виглядом з вікна.

Прекревізити: пластична анатомія, основи композиції.

Кореквізити: пластична анатомія, живопис, навчальна практика, проектна графіка.

Запланована аудиторна робота: лабораторні заняття – 227 год., самостійна робота – 253 год., разом – 480 год.

Форми (методи) навчання: Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні класичних та сучасних технологій рисунку, зокрема: виконання лабораторних робіт (з використанням сучасних інноваційних технологій, технік та матеріалів), самостійної роботи (підготовка до виконання і захисту лабораторних робіт, формування презентаційних планшетів, банерів, художніх робіт) і мають за мету – формування практичних навичок застосування рисунку у художньо-проектній діяльності.

Форми оцінювання результатів навчання: захист лабораторних робіт; перегляд (презентаційних планшетів, банерів, макетів, художніх робіт).

Вид семестрового контролю іспит – 1 – 4 семестри.

Навчальні ресурси:

1. Готфрід Баммес. Зображення фігури людини : посіб. для художників, викладачів та студентів / Баммес Готфрід. – Берлін : Фольк унд виссен, 2019. – 337 с.
2. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти : навч. посіб. / М. А. Кириченко. – Київ : Вища шк., 2016. – 190 с.
3. Сенін В. Школа рисунку олівцем / В. Сенін, О. Коваль. – Харків : Книжковий клуб, 2016. – 90 с., іл.
4. Туманов І. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання / І. М. Туманов. – Львів : Аверс, 2018. – 496 с.

Додаткова

5. Лукань В. Г. Рисунок : метод. посіб. до навч. курсу. Спеціальність № 8020208 «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво». – Ів.-Франківськ : Плай, 2017. – 112 с.
6. Nicodemi G. B. Come disegnare: natura morta, figura, paesaggio. – Milano, Italia. – 115 s.
7. Інформаційні ресурси: Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/enrol/index.php?id=8513>.
8. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.

Викладачі: Владислав ЛИТВИНЕНКО,
Віктор ТРАЧУК